

U s n e s e n í

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců Mgr. Václava Trajera a JUDr. Ivy Kaňákové v právní věci navrhovatele: **Občanská demokratická strana**, se sídlem Jánský Vršek 13, 118 00 Praha 1, právně zastoupeného JUDr. Petrem Tomanem, advokátem, se sídlem Trojanova 12, 120 00 Praha 2 a dalšího účastníka řízení: **Obecní úřad Hřensko**, se sídlem 407 17 Hřensko 71, zast. JUDr. Jiřím Všeckou, advokátem se sídlem Orlická 163, Hradec Králové, **v řízení o návrhu na neplatnost voleb do zastupitelstva Obce Hřensko, konaných ve dnech 15. a 16. října 2010,**

t a k t o :

- I. Volby do Zastupitelstva Obce Hřensko, konané ve dnech 15. a 16. října 2010, **jsou neplatné.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatel se návrhem, který soud obdržel dne 29. 10. 2010, domáhal vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva Obce Hřensko konaných ve dnech 15. a 16. 10. 2010.

V návrhu navrhovatel uvedl, že během voleb došlo k porušení právních předpisů vážících se na volební proces způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb, jakož i k porušení ústavního zákona č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod, který je součástí ústavního pořádku České republiky. Dle přesvědčení navrhovatele jsou splněny oba zákonem stanovené předpoklady pro vyslovení neplatnosti voleb do zastupitelstva Obce Hřensko, neboť došlo k porušení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“), či jiných právních předpisů vážících se na volební proces a míra tohoto porušení dosáhla takové intenzity, jež mohla mít za následek ovlivnění výsledků voleb. Navrhovatel uvedl, že od 1. 10. 2010 do 15. 10. 2010, kdy se konaly volby do obecního zastupitelstva v Obci Hřensko, vzrostl počet občanů přihlášených k trvalému pobytu v Obci Hřensko o 67 nových obyvatel starších 18 let, tj. o 469 volebních hlasů. Počet obyvatel tak vzrostl o jednu třetinu původního počtu voličů, což zásadně ovlivnilo výsledek voleb a složení

obecního zastupitelstva. Všichni noví občané se přihlásili k trvalému pobytu do tří nemovitostí v Obci Hřensko, a to do objektu č.p. 123 (Penzion „Jitřenka“), do objektu č. 135 (Hotel „Panda“) a do objektu č.p. 79 (restaurace „U Přístavu“). Žádný z těchto objektů není určen pro bydlení, ubytování nebo individuální rekreaci a ani nejsou těmito občany užívány. Podle katastru nemovitostí je na objekt č. 123 (Penzion Jitřenka) vydán exekuční příkaz k prodeji nemovitostí. Exekuční příkaz k prodeji nemovitostí, jakož i zástavní právo z rozhodnutí správního orgánu, je vydáno na objekt č.p. 135 (Hotel Panda). K tomuto objektu byla rozhodnutím Městského úřadu v Děčíně č.j. STÚ-332/7/4379A/95úKá ze dne 13. 12. 1995 povolena změna užívání výše uvedeného objektu na bar, čímž podle názoru navrhovatele není splněno kritérium uvedené v § 10 odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o evidenci“). Objekt č.p. 79 byl na základě rozhodnutí Městského národního výboru v Děčíně č.j. OÚPA – 332/1/93/89/Há/Kz/Šá ze dne 25. 1. 1989 částečně odstraněn a zbývající část objektu není způsobilá k bydlení. Na základě výše uvedeného je dle navrhovatele možno dovodit, že žádný z objektů, do kterých byli noví občané přihlášení, není způsobilý k užívání za účelem bydlení, ubytování nebo individuální rekreaci, a proto ani jeden z nich nesplňuje kritéria dle § 10 odst. 1 zákona o evidenci nezbytná k tomu, aby v nich byl kdokoliv přihlášen k trvalému pobytu. Tuto skutečnost dokládá i prohlášení paní I. S. i zjištění tisku, jejichž obsahem je to, že výše uvedené nemovitosti jsou v důsledku jejich zničení povodní v r. 2002 uzavřené a nejsou v provozu. Hotely Jitřenka i Panda jsou bývalé nevěstince, nyní jsou tyto budovy opuštěné. Vzhledem k tomu, že výše uvedené skutečnosti existovaly již v den přihlášení nových občanů k trvalému pobytu v obci Hřensko, ohlašovna vůbec neměla tyto občany k trvalému pobytu do obce přihlásit, a tudíž se voleb do zastupitelstva obce Hřensko konaných ve dnech 15. a 16. října 2010 neměli v žádném případě zúčastnit a volit, neboť nesplňovali zákonné požadavky dle § 4 odst. 1 volebního zákona, tedy požadavek, že volit mohou pouze skuteční občané obce. Pokud se tak stalo a tyto osoby byly přesto přihlášeny k trvalému pobytu v obci Hřensko v rozporu se zákonem, pak měl být jejich trvalý pobyt zrušen v souladu s ustanovením § 12 odst. 1 zákona o evidenci. Navrhovatel konstatuje, že zápis nových občanů byl proveden na základě nepravdivě nebo nesprávně uvedených skutečností. Vzhledem k ustanovení § 10 odst. 1 zákona o evidenci, ze kterého vyplývá, že adresa trvalého pobytu má být občanem zvolena zpravidla v místě, kde má rodinu, rodiče, byt, nebo zaměstnání, je zcela evidentní, že žádný z nově přihlášených občanů nemá k obci vztah, nebydlí v ní, nemá v ní rodinu, chalupu, práci apod., ani nemá v úmyslu v obci skutečně pobývat, o čemž svědčí výše uvedený stavebně technický stav nemovitostí, zcela vylučující i sebekratší pobyt. S ohledem na výše uvedené je více než zřejmé, že skutečným důvodem přihlášení těchto osob k trvalému pobytu do obce Hřensko byla pouze snaha ovlivnit volby do obecního zastupitelstva ve prospěch stran, které jejich nábor zorganizovaly, což je zcela v rozporu s účelem zmíněného zákona. V této souvislosti bylo na Službu kriminální policie a vyšetřování, Územní odbor Děčín, dne 15. 10. 2010 podáno trestní oznámení č.j. KRPU-27654-1/TČ-2010-040271. Dle tvrzení uvedených v tomto trestním oznámení si pan Jan Havel sjednal se správcovskou službou SINAN s.r.o. možnost přihlásit k trvalému pobytu v nemovitostech č.p. 123 a č.p. 135 osoby starší 18 let za účelem možnosti získání většího počtu volebních hlasů v komunálních volbách. Každé z takto přihlášených osob, které budou volit stranu Jana Havla, přislíbil finanční odměnu 5.000,- Kč. Dle navrhovatele je nepochybné, že jediným účelem přihlášení nových občanů do obce Hřensko k trvalému pobytu bylo zmanipulovat výsledky voleb ve prospěch volebních stran Soutěsky – věc

veřejná, věc neprodejná a Strany za trvalou prosperitu naší obce a soutěsek. Sami představitelé těchto stran to ve svých vyjádřeních rovněž potvrdili.

Navrhovatel dále uvedl, že díky tomu, že se voleb do obecního zastupitelstva účastnily i osoby, které byly za účelem umělého navýšení počtu voličů v rozporu se zákonem přihlášeny k trvalému pobytu v obci Hřensko, navýšil se počet volebních hlasů z původního počtu 1127 hlasů na 1596. Těchto 67 voličů představujících 469 volebních hlasů bylo do obce Hřensko neoprávněně přivedeno za účelem podpory jednoho konkrétního politického subjektu. Skutečnost, že voliči nově přihlášeni k trvalému pobytu do obce Hřensko byli organizovaně „verbováni“, aby dopomohli k vítězství určité politické síle, dokresluje mimo jiné tvrzení paní I. S.

Navrhovatel uvedl, že pokud by tento jeden politický subjekt nezískal výše uvedených 469 volebních hlasů, bylo by procentuální rozložení hlasů voličů pro jednotlivé subjekty odlišné od stavu, který byl nyní oficiálně vyhlášen. Jednotlivé kandidující strany by získaly jiný počet hlasů, tedy i jiné procento platných hlasů, a tedy i jiný počet získaných mandátů v obecním zastupitelstvu.

Dle přesvědčení navrhovatele z výše uvedených skutečností vyplývá, že komunální volby byly zmanipulovány a došlo k závažnému porušení právních předpisů, které se váží na volební proces, jakož i k porušení jednoho ze základních a nezadatelných lidských práv obsažených v čl. 22 Listiny práv a svobod, který stanoví, že zákonná úprava všech politických práv a svobod a její výklad a používání musí umožňovat a ochraňovat svobodnou soutěž politických sil v demokratické společnosti.

Obecní úřad Hřensko jakožto volební orgán v pozici dalšího účastníka předmětného řízení ve svém vyjádření pouze stručně uvedl, že návrh navrhovatele ve věci neplatnosti voleb do zastupitelstva Obce Hřensko je postaven pouze na obsahu novinových článků, což volební orgán považuje za nedostatečné.

Krajský soud v Ústí nad Labem ve věci již jednou rozhodl, a to usnesením ze dne 16. 11. 2010, č.j. 15A 116/2010-44, a návrh na rozhodnutí o neplatnosti voleb zamítl. K ústavní stížnosti navrhovatele bylo však nálezem Ústavního soudu ze dne 4. 5. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 59/10 usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 16. 11. 2010, č.j. 15A 116/2010-44, zrušeno.

Ústavní soud uvedl, že lze mít za to, že závěr krajského soudu o tom, že je otázka trvalého bydliště občanů ve volebních věcech záležitostí čistě evidenční a nikoliv faktickou, odpovídá konstantní judikatuře Ústavního soudu, nicméně bez ohledu na obecnou rovinu evidenční povahy přihlášení se k trvalému pobytu, je dle názoru Ústavního soudu, a to zejména s přihlédnutím k závěrům uvedeným v nálezu Ústavního soudu ze dne 13. 9. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 9/94, třeba pečlivě zkoumat ohledem na závažnost dopadu i skutečnost, zda toto přihlášení nebylo zcela účelovým jednáním ve vztahu ke vzniku aktivního volebního práva porušujícím smysl a účel ustanovení § 10 zákona o evidenci, tedy jednáním obcházejícím zákon o evidenci i volební zákon. Právo na zvolení si trvalého pobytu dle § 10 zákona o evidenci je subjektivně veřejným právem, vymahatelným ve správním soudnictví. Je třeba si však uvědomit, že se nejedná o samostatné ústavně zaručené základní právo, nýbrž o právo

odvozené od práva na svobodu pohybu a pobytu zaručené čl. 14 Listiny, čl. 2 Protokolu č. 4 k Úmluvě (209/1992 Sb.), čl. 12 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech (120/1976 Sb.) a čl. 13 Všeobecné deklarace lidských práv.

Ústavní soud dále uvedl, že trvalý pobyt v obci, jako ústavní a zákonná podmínka výkonu aktivního a pasivního volebního práva pro volby do zastupitelstev obcí, není v právní úpravě ustanovena samoúčelně. Sleduje totiž legitimní cíl, aby orgány samosprávy obce měli právo volit jen obyvatelé obce, tj. ti, kteří v obci trvale žijí a tedy tvoří (relativně) trvalou součást územního společenství osob, které si prostřednictvím voleb do zastupitelstev obcí volí své zástupce za účelem svěření podstatného rozsahu svého práva na výkon obecní samosprávy po dobu čtyř následujících let. Tento závěr podporuje i ústavní vymezení územně samosprávných celků jako územních společenství občanů, která mají právo na samosprávu, v čl. 100 odst. 1 Ústavy. Citované ustanovení Ústavy tedy nepředpokládá ochranu práva podílet se na správě obecních záležitostí u těch, kdo se skutečným životem obce nemají objektivně nic společného. Za předpokladu, že na samosprávě společenství občanů by se měli podílet pouze ti, kdo do tohoto společenství skutečně patří (srov. § 4 zákona č. 491/2001 Sb.), dle právního názoru Ústavního soudu krajský soud zcela pominul specifika voleb do zastupitelstev obcí, ve kterých, na rozdíl kupříkladu od voleb do zastupitelstev krajů, vzhledem k jejich velikosti i počtu voličů, nepochybně hrozí, že hromadnou účelovou změnou trvalého pobytu před konáním voleb může dojít k nežádoucímu ovlivňování volebních výsledků. Ústavní soud proto zdůraznil, že při posuzování platnosti voleb je nezbytné posoudit i skutečnost, že existují závažné a důvodné pochybnosti o úmyslu „nově přihlášených“ osob se na území obce trvale zdržovat.

Ústavní soud uvedl, že krajský soud zúžil přezkum neplatnosti voleb pouze na posouzení platnosti ve vztahu k zákonu o evidenci a neposoudil zákonnost a platnost voleb ze širšího hlediska dopadu změny trvalého pobytu určitého počtu občanů bezprostředně před volbami na celý volební proces jako takový. Ústavní soud uvedl, že je třeba, aby krajský soud nikoliv formálně, ale především materiálně posoudil účel změny trvalého pobytu, která současně svojí intenzitou mohla ovlivnit volební výsledky a existenci či neexistenci příčinné souvislosti mezi namítaným postupem před volbami a výsledkem napadnutých voleb se zřetelem na možné obcházení volebního zákona a ovlivnění výsledku voleb v souvislosti s intenzitou zásahu, tedy pravděpodobnými dopady účelové změny trvalého pobytu přihlášením se kupříkladu do objektu ve vlastnictví některého z kandidátů. Ústavní soud uložil krajskému soudu, aby znovu přezkoumal zákonnost a platnost voleb do obecního zastupitelstva v Obci Hřensko a posoudil, zda jednotlivé volební strany měly nebo mohly mít stejné příležitosti, či naopak některé mohly mít prospěch z „nově přihlášených voličů“ a zda uvedená praktika ovlivnila a zpochybnila věrohodnost volebních výsledků takovým podstatným způsobem, který by mohl prokazatelně způsobit jejich neplatnost.

Obecní úřad Hřensko po zrušujícím nálezu Ústavního soudu v písemném vyjádření ze dne 29. 6. 2011 uvedl, že ve věci bude krajským soudem rozhodováno v době, kdy od voleb uplynulo již více jak půl roku. Uvedl, že v daném případě půjde o rozhodnutí ke spornému časovému okamžiku, minulému či současnému, s důsledky do víceroch oblastí výkonu samosprávy, volby samosprávních orgánů a především obsahu domovského práva. Za podstatné je třeba považovat skutečnost, že požadovaná délka pobytu na daném místě může být uložena občanům pouze v případě místních či regionálních voleb a požadované období

takového pobytu by nemělo přesahovat šest měsíců, nejde-li o národnostní menšiny. V tomto případě se Obecní úřad Hřensko odkazuje na dokumenty přijaté Benátskou komisí k volebním otázkám a Kodex dobré praxe ve volebních záležitostech. Sice jde o hodnocení přijatelného omezení volebního práva oproti principu všeobecného volebního práva, avšak důsledky takového závěru je třeba vyhodnotit v tomto souzeném případě z toho pohledu, zda, za situace nového rozhodování ve věci s důsledky pro vlastní hlasovací akt a výkon volebního práva, nejde o rozhodování v téže věci, avšak za jiné skutkové situace, než zde byla dána v poměru k prvnímu rozhodování ve věci.

Dále Obecní úřad Hřensko uvedl, že rovněž došlo ke změnám v otázce možnosti být volen do konkrétního orgánu obecní samosprávy, za stavu nezbytného trvalého pobytu v obci, pokud jde o konkrétní kandidátní listiny. Tedy otázka důsledků současného stavu tak nepostihuje toliko úvahu o účastnících současného řízení, ale i vykonatelnost případného rozhodnutí soudu, podle kterého by v jeho důsledku bylo třeba některou fází volebního procesu opakovat. Jde především o to, že hlasování za shodných podmínek výkonu aktivního a především v tomto ohledu pasivního volebního práva, opakovat objektivně nelze, a to proto, že v důsledku změny trvalého pobytu došlo i ke ztrátě volitelnosti kandidáta kandidátní listiny Strany Práv Občanů a Zemanovci. Situace, panující v minulosti, objektivně neexistuje a nelze ji restituovat. Rozvrh volebních hlasů v důsledku této okolnosti by potom při absenci jednoho kandidáta byl nepochybně odlišný od rozvrhu minulého. V této souvislosti potom již uvedenými okolnostmi lze usoudit na to, že je třeba rovněž nově poměřovat současný stav v poměru k ústavnímu limitu svobodné soutěže politických sil, uvedené v čl. 22 Listiny.

Podle ustanovení § 90 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) se může za podmínek stanovených zvláštními zákony občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta. Tímto zvláštním zákonem je již výše citovaný volební zákon, podle jehož ustanovení § 60 odst. 1 se může podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, přičemž návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí.

Primárně v dané věci musel soud jednoznačně stanovit, čeho se navrhovatel domáhá, neboť navrhovatel ve svém návrhu uvedl, že podává návrh na vydání rozhodnutí o neplatnosti voleb do zastupitelstva Obce Hřensko, zároveň však v návrhu jako „odpůrce“ označil i Petra Frömmela, zvoleného kandidáta ODS, Jana Havla, Martina Dařbujána, JUDr. Zdeňka Pánka, všichni jsou zvolení kandidáti volební strany Soutěsky věc veřejná, věc neprodejná, a dále Josefa Černého, Bc. Roberta Mareše a Stanislava Křížka, všichni jsou zvolení kandidáti volební strany Strana za trvalou prosperitu naší obce a soutěsek, když ke všem výše uvedeným osobám (s výjimkou Petra Frömmela) navrhovatel uvádí, že v případě, pokud by v jejich prospěch nevolili voliči narychlo přihlášení v Obci Hřensko k trvalému pobytu, nezískali by tito kandidáti takový počet hlasů, by se mohli stát členy obecního zastupitelstva. Touto námitkou navrhovatel zpochybňuje platnost hlasování, případně platnost volby jednotlivých výše uvedených kandidátů.

Podle § 60 odst. 2 volebního zákona, návrh na neplatnost hlasování může podat navrhovatel, pokud má za to, že byla porušena ustanovení volebního zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky hlasování. Z této právě citované zákonné dikce přitom vyplývá, že objektem ochrany řízení o neplatnosti hlasování je svoboda projevu vůle voliče při hlasování. Existuje totiž celá řada skutečností, které jeho výsledek mohou ovlivnit. K tomu je sice zaměřena i celá volební kampaň, ovšem zákon spojuje neplatnost hlasování pouze s protizákonným jednáním nebo opomenutím, k němuž dojde ve volební místnosti a v jejím bezprostředním okolí během přesně zákonem vymezeného časového úseku končícího uzavřením volebních místností, a to za situace, kdy porušení zákona dosáhne takové intenzity a rozsahu, že je způsobilé mít vliv na výsledek hlasování. Výsledkem hlasování je projev vůle voličů, který je vyjádřen konkrétní úpravou hlasovacích lístků a jejich odevzdáním zákonem stanovenými způsoby.

Podle § 60 odst. 3 volebního zákona návrh na neplatnost voleb může podat navrhovatel, pokud má za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledky voleb. Z této právě citované zákonné dikce vyplývá, že návrh na neplatnost voleb je důvodný při splnění třech předpokladů, kterými jsou protizákonnost spočívající v porušení některého ustanovení volebního zákona, souvislost mezi touto protizákonností a celkovým počtem hlasů odevzdaných pro určitou volební stranu nebo její jednotlivé kandidáty, jakož i zásadní intenzita této protizákonnosti, která musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno důvodně předpokládat odlišné výsledky voleb, tedy jiné složení zastupitelského sboru, pokud by k takovému jednání nedošlo (tzv. „zatemnění“ volebního výsledku).

Podle § 60 odst. 4 volebního zákona návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li zato, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledek volby tohoto kandidáta. Z této právě citované zákonné dikce vyplývá, že návrh na neplatnost volby kandidáta je důvodný při splnění tří předpokladů, a to: musí být dána protizákonnost spočívající v porušení některého ustanovení volebního zákona, dále musí být dána příčinná souvislost mezi touto protizákonností a celkovým počtem hlasů odevzdaných pro určitého kandidáta a konečně musí být dána i zásadní intenzita této protizákonnosti, která musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno důvodně předpokládat odlišné pořadí kandidátů v rámci konkrétní volební strany po sečtení hlasů. Dále soud uvádí, že v případě rozhodnutí o neplatnosti volby kandidáta podle § 53 věty druhé volebního zákona registrační úřad vydá do 7 dnů po právní moci rozhodnutí o neplatnosti volby kandidáta osvědčení o zvolení kandidátovi v pořadí stanoveném podle § 45 odst. 3 a 4 volebního zákona. Tato ustanovení volebního zákona však upravují pravidla pro příkazování mandátů přidělených kandidátní listině na ní uvedeným kandidátům, takže v případě vyslovení neplatnosti volby kandidáta by osvědčení o zvolení bylo vydáno bylo vydáno příslušnému kandidátovi z téže volební strany, za níž kandidoval neplatně zvolený kandidát (v daném konkrétním případě kandidáti).

Z tvrzení, která navrhovatel vznáší ve svém návrhu, jednoznačně vyplývá, že žádným způsobem nenapadá omezení osobní svobody voličů při samotném aktu hlasování a ani nepožaduje, aby namísto zvolených kandidátů bylo osvědčení o zvolení vydáno kandidátům z těchž volebních stran, kteří skončili na místech náhradníků. Navrhovatel napadá neplatnost voleb, neboť volili i voliči, kteří dle názoru navrhovatele nesplnili podmínky pro přihlášení se

k trvalému pobytu v obci Hřensko, jak předpokládá zákon o evidenci. Navrhovatel se tak jednoznačně domáhá neplatnosti voleb.

V souvislosti s vyjasněním předmětu řízení se dále soud zabýval otázkou stanovení okruhu účastníků předmětného řízení. Navrhovatel označil jako dalšího účastníka mimo jiné Magistrát města Děčín.

Podle § 6 písm. g) volebního zákona jsou volebními orgány podle tohoto zákona obecní úřad, městský úřad, magistrát územně nečleněného statutárního města, úřad městské části nebo městského obvodu územně členěného statutárního města a úřad městské části hlavního města Prahy (dále jen „obecní úřad“). Podle § 14 volebního zákona obecní úřad zajišťuje volební místnosti pro okrskové volební komise, zejména jejich vybavení a potřebné pracovní síly, vede stálý seznam voličů a dodatek stálého seznamu voličů, řeší stížnosti na organizačně technické zabezpečení voleb na úrovni volebního okrsku, zajišťuje archivaci volební dokumentace převzaté od okreskových volebních komisí a plní další úkoly stanovené tímto zákonem.

Magistrát města Děčín je pověřeným obecním úřadem, jehož kompetence jsou uvedeny v § 12 volebního zákona.

V případě voleb do obecního zastupitelstva Obce Hřensko je příslušným volebním orgánem Obecní úřad Hřensko, který má dle § 14 písm. c) volebního zákona v kompetenci řešení stížností na organizačně technické zabezpečení voleb na úrovni volebních okrsků, nikoli Magistrát města Děčín. Tento by byl dalším účastníkem řízení v případě, že by byly napadeny volby do zastupitelstva Statutárního města Děčín. Proto jako s dalším účastníkem řízení nejednal soud s Magistrátem města Děčín, ale toliko s Obecním úřadem Hřensko.

Ohledně toho, že navrhovatel označil za účastníky řízení i všechny zvolené kandidáty, uvádí soud následující. Ustanovení § 90 odst. 2 s.ř.s. sice stanovuje, že účastníky řízení jsou navrhovatel, příslušný volební orgán a ten, jehož volba je napadena, nicméně toto ustanovení je nutné vykládat spolu s ustanovením odstavce 1, které rozlišuje tři typy návrhových oprávnění, jejichž prostřednictvím má být zajištěna ochrana řádného hlasování a řádného výsledku voleb, a to: návrh na neplatnost voleb, návrh na neplatnost hlasování a návrh na neplatnost volby kandidáta. V řízení o těchto třech typech návrhů jsou vždy účastníky řízení navrhovatel a příslušný volební orgán. Naproti tomu účastenství „toho, jehož volba byla napadena“ – tedy kandidáta, jemuž bylo vydáno osvědčení o zvolení, je dáno jedině tehdy, pokud se jedná o návrh na neplatnost volby kandidáta. Tento závěr soudu se přitom shoduje s komentářem k ustanovení § 90 s.ř.s. v publikaci Soudní řád správní, nakladatelství C. H. Beck, a odpovídá stávající praxi správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu. Jak již výše soud uvedl, dospěl k závěru, že navrhovatel se dle obsahu svého podání nedomáhal vydání rozhodnutí o neplatnosti zvolení kandidáta, proto soud osoby zvolených kandidátů nepovažuje za účastníky daného řízení.

Ve věci po zrušujícím nálezu Ústavního soudu proběhlo jednání před soudem ve dnech 25. 7. 2011, 27. 7. 2011 a 19. 9. 2011 až 21. 9. 2011.

Navrhovatel při těchto jednáních přednášel námitky shodně jako v návrhu na vydání rozhodnutí o neplatnosti voleb do zastupitelstva Obce Hřensko, konaných ve dnech 15. a 16. října 2010.

Zástupce volebního orgánu Obecního úřadu Hřensko při týchž jednáních odkazoval na své písemné vyjádření ze dne 29. 6. 2011 a dále podotýkal, nejde o situaci, která by v obci Hřensko nastala poprvé.

V řízení o návrhu na neplatnost voleb si soud za účelem ověření tvrzení uvedených navrhovatelem od volebního orgánu vyžádal volební dokumentaci pro volby do zastupitelstva Obce Hřensko konaných ve dnech 15. a 16. října 2010.

Volební orgán předložil zápis o výsledku voleb do zastupitelstva Obce Hřensko, okres Děčín, konaných ve dnech 15. a 16. října 2010. Z něho soud zjistil, že voleb do 7 členného zastupitelstva obce se zúčastnily 4 volební strany a zvoleni byli 1 kandidát z volební strany Občanská demokratická strana, 3 kandidáti z volební strany Soutěsky – věc veřejná, věc neprodejná, a 3 kandidáti z volební strany Strana za trvalou prosperitu naší oce a soutěsek.

Dále volební orgán předložil volební dokumentaci, 2 listiny popisující dění v Obci Hřensko zpracované J. Č. a J. H., článek z www.novinky.cz ze dne 14. 10. 2010 „Papírové stěhování lidí před volbami poslance štve, ale nic s tím nenadělají“ a článek z www.parlamentnilisty.cz ze dne 15. 10. 2010 „Hřensko má strach. Počet obyvatel stoupl o čtvrtinu. A tuší proč.“.

Z volební dokumentace vyplývá, že navrhovatel obdržel jako volební strana celkem 183 hlasů. Volební výsledky dalších volebních stran byly následující: Strana Práv Občanů ZEMANOVCI dosáhla 72 hlasy, Soutěsky – věc veřejná, věc neprodejná dosáhla 579 hlasů a Strana za trvalou prosperitu naší obce a soutěsek dosáhla 488 hlasů. Se svým volebním ziskem postoupil navrhovatel spolu se všemi ostatními volebními stranami do skrutinia pro rozdělení mandátů. Po seřazení vypočtených podílů pro zjištění počtu mandátů pro jednotlivé volební strany získal navrhovatel jeden mandát.

Soud přistoupil ke zhodnocení jediné navrhovatelovy námitky, že došlo k neoprávněnému přihlášení většího počtu voličů v obci Hřensko k trvalému pobytu těsně před konáním voleb, což mělo za následek nepovolené ovlivnění výsledků voleb. Kdyby k takovému jednání nedošlo, získaly by jednotlivé kandidující strany jiný počet hlasů a tedy i jiný počet získaných mandátů v zastupitelstvu Obce Hřensko.

Krajský soud v rámci jednání provedl masivní dokazování, přičemž se neomezil pouze na návrhy účastníků.

Z listiny volebního orgánu „Seznam přihlášených před kom. volbami říjen 2010 a odhlášených“ soud zjistil, že před termínem konání voleb do zastupitelstva Obce Hřensko se do obce v období od 5. 8. 2010 do 13. 10. 2010 přihlásilo k trvalému pobytu celkem 65 osob. Z doplňujícího vyjádření volebního orgánu ze dne 24. 6. 2011 vyplývá, že před volbami do zastupitelstva Obce Hřensko se do této obce přihlásilo k trvalému pobytu 65 osob, z toho u 40 osob trvalý pobyt i nadále trvá a 25 osob se již z trvalého pobytu v Obci Hřensko odhlásilo. Osoby se přihlásily do následujících objektů v Obci Hřensko: č.p. 13 – vlastník T. S., I. S.,

č.p. 32 – vlastník J. P., č.p. 69 – vlastník L. N., č.p. 79 – vlastník J. H., č.p. 108 – vlastník M. D., č.p. 123 – vlastník SINAN s.r.o., č.p. 125 – vlastník L. P., J. P., č.p. 129 – vlastník J. K., M. K., M. K. a č.p. 135 – vlastník S. M.; všechny nemovitosti se nacházejí v k.ú. Hřensko; a dále č.p. 47 – vlastník O. T., č.p. 76 – vlastník D. V., J. V., č.p. 81 – vlastník J. P., L. P. a č.p. 86 – vlastník M. D.; všechny nemovitosti se nacházejí v k. ú. Mezná.

Z vyjádření Magistrátu města Děčín ze dne 15. 7. 2011 soud zjistil, že jednotlivé výše uvedené objekty mají následující využití.

Objekt č.p. 13 Hřensko je hotel „Labe“. Bližší účel využití jednotlivých prostorů stavby, tj. zda je určena k ubytování, nelze z dochované dokumentace zjistit.

K objektu č.p. 32 Hřensko a č.p. 69 Hřensko se nedochovala žádná dokumentace.

K objektu č.p. 79 Hřensko „U Přístavu“ soud zjistil, že podle dokladů a dokumentace založené v archivu stavebního úřadu Magistrátu města Děčín se jedná o restauraci. Bližší účel využití jednotlivých prostorů stavby, tj. zda je určena pro ubytování, z dochované dokumentace nelze zjistit, dokumentace tyto údaje neobsahuje, vyjma určení 1. NP, kde je uvedeno, že se jedná o sál. Dále k tomuto objektu soud z pořízené fotografie doručovací službou dne 13. 7. 2011 při pokusu doručit předvolání k jednání osobám, které zde mají trvalý pobyt, zjistil, že objekt je neobyvatelný.

Objekt č.p. 108 Hřensko „U Přístavu“ je rodinným domem s provozovnou kadeřnictví a manikúry.

K objektu č.p. 123 Hřensko „Jitřenka“ soud zjistil, že podle dokladů a dokumentace založené v archivní složce stavebního úřadu – dokumentace z 30. 1. 1958, budova obsahuje v 1. NP výčep se zázemím a 2 pokoje, ve 2. NP 8 pokojů a sociální zařízení, v podkroví 3 pokoje.

K objektu č.p. 125 Hřensko soud zjistil, že podle dokladů a dokumentace založené v archivní složce stavebního úřadu v 1. NP objektu je restaurace, prodejna a ve II. a III. NP bytové jednotky.

Objekt č.p. 129 Hřensko je bytovým domem.

K objektu č.p. 135 Hřensko „Panda“ soud zjistil, že podle podkladů a dokumentace založené v archivní složce stavebního úřadu – rozhodnutí o změně užívání stavby ze dne 13. 12. 1995, budova obsahuje v 1. NP bar se zázemím a ve 2. NP 2 pokoje se sociálním zařízením.

K objektům v k. ú. Mezná soud zjistil, že k č.p. 47 a 76 se nedochovala v archivu stavebního úřadu Magistrátu města Děčín dokumentace, objekt č.p. 81 je objekt k bydlení a objekt č.p. 88 je dle kolaudačního rozhodnutí ze dne 8. 6. 2006 rekreační chatou.

Soud provedl dokazování fotografiemi, které zachycují vnější stav objektů č.p. 123, č.p. 135 a č.p. 79, u objektu č.p. 79 byla pořízena i fotografie vnitřního stavu objektu.

Z fotografií soud dospěl k závěru, že se jedná o objekty vybydlené, pro ubytování osob naprosto nevhodné.

Jako svědci byli při jednání soudu slyšeni jako svědci J. H. st., M.D., E. B., M. B., M. K., J. K., L. P., J. P., L. N., B. K., J. K., A. B., T. S., D. P., M. H., O. S., E. Š., L. P., T. K., J. Č., R. S., N. N., O. V. (poznámka soudu – na seznamu přihlášených osob nesprávně uvedeno J. V.), J. P., L. R., M. K., M. H., E. Z., J. A., J. B., N. B., M. B., M. D., J. H. ml., J.V., D. V., V. Z., D. Z., I. S., M. K., Š. F., P. K., J. K., A. S., P. T., P. T., J. Z., M. J., J. D. st., L. B., L. J., L. M., R. S., M. U., D. P., F. D., J. Č., V. M., J. B., J. G.

Výše uvedené osoby jde rozdělit do tří skupin, a to:

- 1) vlastníci nemovitostí, do kterých se osoby přistěhovavší se do obce Hřensko krátce před volbami, přihlásily k trvalému pobytu, kam patří J. P., L. P., L. N., J. H. st., M. D., J. K., M.K., M. K., D. V., J. V., J. P. a L. P.,
- 2) osoby, které se krátce před volbami přihlásily do obce Hřensko k trvalému pobytu do jedné z výše uvedených nemovitostí a dosud se z trvalého pobytu neodhlásily, kam patří L. B., J. B., A. B., J. Č., F. D., J. D. st., Š. F., J. G., M. H., L. J., M. J., J. K., T. K., L. M., V. M., J. P., D. P., I. S., O. S., O. V., V. Z., D. Z., J. Z., E. Z. a J. B.,
- 3) osoby, které se krátce před volbami přihlásily do obce Hřensko k trvalému pobytu do jedné z výše uvedených nemovitostí a po volbách se z trvalého pobytu v obci Hřensko opět odhlásily, kam patří E. B., J. Č., M. D., M. H., B. K., M. K., J. K., P. K., N. N., D. P., L. R., T. S., A. S., R. S., R. S., E. Š., P. T. (poznámka soudu: v přihlašovacím lístku nesprávně uvedeno T.), P. T., M. Ur., M. B., N. B. a M. B.

Do žádné z výše uvedených skupin nelze podřadit vyslechnuté svědky J. H. ml., který se dle své svědecké výpovědi zmínil svým kamarádům o situaci v Hřensku, a tito mu přislíbili pomoc tím, že se v obci přihlásí k trvalému pobytu, což následně svědek řešil se svým otcem J. H. st. a svědkyní J. A., pracovníci Obecního úřadu Hřensko, která výše uvedené osoby uvedené pod písmeny b) a c) k trvalému pobytu v obci Hřensko k trvalému pobytu přihlašovala. Jak J. H. ml. tak J. A. se do Obce Hřensko k trvalému pobytu krátce před volbami nepřihlašovali.

Z listiny volebního orgánu „Seznam přihlášených před kom. volbami říjen 2010 a odhlášených“ soud zjistil, že před termínem konání voleb do zastupitelstva obce Hřensko se do obce v období od 5. 8. 2010 do 13. 10. 2010 přistěhovalo celkem 65 osob. Soud vzal v kontextu nálezu Ústavního soudu ze dne 4. 5. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 59/10 za rozhodné období pro přihlášení osob k trvalému pobytu období jeden měsíc před volbami, tj. od 15. 9. 2010 do 13. 10. 2010. Z výše uvedeného seznamu tedy nezapočítal tři osoby, které se do obce Hřensko přihlásily k trvalému pobytu dne 5. 8. 2010, a to M. F., L. N. st. a L. N. ml. Dále pomyslně soud z tohoto seznamu vyškrtl 7 osob, které nerealizovaly své volební právo, i když se do obce k trvalému pobytu přihlásily v době pro soud rozhodné, a to J. B., N. B., M. B., J. D. st., P. D., M. J. a M. P.

Ve světle výše uvedeného nálezu Ústavního soudu se tedy krajský soud dále zabýval tím, zda zbývajících 55 osob, které se před volbami v období od 15. 9. 2010 do 13. 10. 2010 přihlásily do obce Hřensko k trvalému pobytu, v obci trvale žily a zda úmyslem těchto osob bylo na území obce se dále trvale zdržovat.

Podle čl. 5 zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Ústava“), je politický systém založen na svobodném a dobrovolném vzniku a volné soutěži politických stran respektujících základní demokratické principy a odmítajících násilí jako prostředek k prosazování svých zájmů.

Podle čl. 21 odst. 1 zákona č. 2/1993 Sb., Listiny základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Listina“), občané mají právo podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců.

Podle čl. 21 odst. 4 Listiny občané mají za rovných podmínek přístup k voleným a jiným veřejným funkcím.

Podle čl. 100 odst. 1 Ústavy územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, které mají právo na samosprávu.

Podle § 90 odst. 1 s.r.s. se může za podmínek stanovených zvláštními zákony občan, politická strana nebo nezávislý kandidát nebo sdružení nezávislých kandidátů a sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů návrhem domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování nebo neplatnosti volby kandidáta. Tímto zvláštním zákonem je zákon o volbách, podle jehož ustanovení § 60 odst. 1 se může podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, přičemž návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb Státní volební komisí.

Před přistoupením k vlastnímu meritornímu projednávání podaného návrhu ve věci voleb do zastupitelstva Obce Hřensko se soud nejprve zabýval tím, zda nejsou dány nějaké překážky bránící o předmětném návrhu věcně rozhodnout. Dospěl přitom k závěru, že žádné takové překážky nejsou dány, když návrhy byly podány v zákonné 10 denní lhůtě a navrhovatel byl k podání předmětného návrhu ve věci voleb aktivně legitimován, neboť navrhovatel je volební stranou, jehož kandidátní listina byla registrována pro volby do zastupitelstva Obce Hřensko.

Stěžejní otázkou v této věci byl výklad pojmu „trvalý pobyt“ jako jednoho z předpokladů aktivního volebního práva podle § 4 odst. 1 volebního zákona.

Dle názoru soudu občany obce nelze chápat formálně, neboť jsou to právě oni, kdo prostřednictvím svých zástupců spravují celou škálu svých lokálních záležitostí podle místních zvyklostí (§ 35 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o obcích“. Podle názoru soudu platí přímá úměra, že čím menší je obec, tím důležitější roli hrají jednotliví zastupitelé. K témuž závěru dospěl ústavní

soud v nálezu ze dne 4. 5. 2011 sp. zn. Pl. ÚS 6/11, když v bodu 35 uvedl: „*Otázka trvalého bydliště občanů je sice v obecné rovině záležitostí evidenční a nikoliv faktickou (zákon o evidenci obyvatel sice v § 10 odst. 1 uvádí demonstrativní výčet kritérií pro volbu místa trvalého pobytu, ovšem jejich skutečná existence není při ohlašování tohoto místa prověřována), nicméně ve věcech volebních je dle názoru Ústavního soudu nutno pojem vykládat materiálně. Příležitější je proto postoj zaujatý ve výše citovaném nálezu sp. zn. Pl. ÚS 9/94, vycházející z trvalého pobytu jako stavu faktického. Tento závěr podporuje i ústavní vymezení územních samosprávných celků jako územních společenství občanů, která mají právo na samosprávu (čl. 100 odst. 1 Ústavy). Smyslem formální existence obce je, aby si její obyvatelé mohli sami spravovat své vlastní záležitosti. Činí tak prostřednictvím orgánů obce. Proto také oprávnění tyto orgány vytvářet je podmíněno faktickým poutem obyvatele – voliče k obci. O existenci tohoto pouta nesvědčí sama subjektivní vůle osoby v podobě zápisu mezi občany obce, ale musí být odpovídajícím způsobem objektivně vyjádřena.*

Soudu se podařilo vyslechnout 42 osob, přihlášených k trvalému pobytu v obci Hřensko v období od 15. 9. 2011 do 13. 10. 2011, které realizovaly své aktivní volební právo, a to E. B., L. B., J. B., M. B., A. B., J. Č., J. Č., F. D., M. D., Š. F., J. G., M. H., M. H., L. J., B. K., J. K., M. K., T. K., J. K., P. K., L. M., V. M., N. N., J. P., D. P., D. P., L. R., T. S., A. S., I. S., r. S., O. S., R. S., E. Š., P. T., P. T., M. U., O. V., D. Z., V. Z., J. Z. a E. Z.

V řízení před krajským soudem bylo prokázáno, že v období od 15. 9. 2010 do 13. 10. 2010 se k trvalému pobytu do Obce Hřensko do objektu č.p. 13 (vlastníci T.S., I. S.) přihlásila 1 osoba .

K trvalému pobytu do objektu v Hřensku č.p. 32 (vlastník J. P.) se přihlásila 1 osoba.

K trvalému pobytu do objektu v Hřensku č.p. 69 (vlastník L. N.) se přihlásila 1 osoba.

K trvalému pobytu do objektu v Hřensku č.p. 79 (vlastník J. H.) se přihlásilo 37 osob.

K trvalému pobytu do objektu v Hřensku č.p. 108 (vlastník M. D.) se přihlásily 2 osoby.

K trvalému pobytu do objektu v Hřensku č.p. 123 (vlastník SINAN s.r.o.) se přihlásilo 9 osob, z toho tři osoby se k volbám nedostavily.

K trvalému pobytu do objektu v Hřensku č.p. 125 (vlastník L. P. a J. P.) se přihlásily 2 osoby.

K trvalému pobytu do objektu v Hřensku č.p. 129 (vlastník J. K., M.K. a M. K.) se přihlásila 1 osoba.

K trvalému pobytu do objektu v Hřensku č.p. 135 (vlastník S. M.) se přihlásily 2 osoby.

K trvalému pobytu do objektu Mezná č.p. 76 (vlastníci D. V. a J. V.) se přihlásily 2 osoby.

K trvalému pobytu do objektu Mezná č.p. 81 (vlastníci J. P. a L. P.) se přihlásily 2 osoby.

K trvalému pobytu do objektu Mezná č.p. 88 (vlastník M. D.) se přihlásily 3 osoby.

Vlastníkem objektu v Hřensku č.p. 79 je kandidát Volební strany č. 3 – Soutěsky – věc veřejná, věc neprodejná J. H. st. a vlastníkem objektu v Hřensku č.p. 108 je kandidát Volební strany č. 3 Soutěsky- věc veřejná, věc neprodejná M. D. Oba tyto kandidáti byli za volební stranu č. 3 zvoleni do zastupitelstva Obce Hřensko, J. H. s počtem hlasů 98 jako v pořadí první a M. D. s počtem hlasů 88 jako v pořadí druhý. Jan Havel kandidoval na 1. místě kandidátky, M. D. na 3. místě kandidátky.

V řízení bylo prokázáno, že celkem 39 osob se přihlásilo v období od 15. 9. 2010 do 13. 10. 2010 k trvalému pobytu do dvou nemovitostí (čp. 79 a č.p. 108), tyto nemovitosti jsou ve vlastnictví dvou kandidátů téže volební strany zvolených do zastupitelstva obce Hřensko a k uvedenému došlo v úzké časové souvislosti s termínem voleb.

Soud se v řízení soustředil na otázku, zda 42 osob, které se přihlásily v období od 15. 9. 2010 do 13. 10. 2009 k trvalému pobytu do obce Hřensko, a které soud vyslechl jako svědky, v obci Hřensko v době přihlášení trvale žily a měly úmysl se na území obce trvale zdržovat. Tyto podmínky totiž stanovil Ústavní soud ve svém nálezu P. ÚS 59/10 ze dne 4. 5. 2011 pro to, aby určitý obyvatel obce měl právo volit do obecního zastupitelstva.

U osmi osob, a to u Š. F., M. H., O. S., D. Z., V. Z., I. S., M. D. a L. J. soud vyhodnotil, že tyto osoby podmínky stanovené výše uvedeným nálezem Ústavního soudu splňují.

Š. F. ve své svědecké výpovědi uvedla, že je přítelkyní J. K., který v Hřensku vlastní třetinu nemovitosti č.p. 129, rodinného domu, kde s ním již jeden rok žije ve společné domácnosti a v Hřensku již tři roky pracuje.

M. H. ve své svědecké výpovědi uvedl, že v obci Hřensko vyrůstal u prarodičů, má zde podnikatelské aktivity, často se v Hřensku zdržuje, pokud nemusí pobývat v Praze z důvodu studia na VŠE.

O. S. ve své svědecké výpovědi uvedl, že v Hřensku žije již 6 let v penzionu „U Marešů“ a chce mít tedy v pořádku i evidenci trvalého pobytu, a to i s ohledem na zasílání invalidního důchodu.

V. Z. ve své svědecké výpovědi uvedla, že v Hřensku již 15 let pracuje, a to v rodinném penzionu, který vlastní její dcera. V obci dlouhodobě žije a hodlá zde žít a pracovat i nadále.

D. Z. ve své svědecké výpovědi uvedla, že v Hřensku již 10 let pracuje v rodinném penzionu, který vlastní její sestra. V obci dlouhodobě žije a hodlá zde žít a pracovat i nadále.

I. S. ve své svědecké výpovědi uvedla, že se k trvalému pobytu přihlásila do nemovitosti č.p. 13, což je rodinný penzion, který darovala svým dětem T. S. a I. S. Svědkyně uvedla, že v obci pracuje již 13 let a v době, kdy je penzion otevřen, tj. od března cca do listopadu každého roku v penzionu fakticky i bydlí.

M. D. ve své svědecké výpovědi uvedl, že v obci vlastní chalupu a chtěl zde trvale bydlet, proto se i přihlásil do obce k trvalému pobytu. Od svého záměru ustoupil v prosinci 2010, protože má ještě jednu nemovitost v Děčíně, kam se přestěhoval a přihlásil k trvalému pobytu z rodinných důvodů.

L. J. ve své svědecké výpovědi uvedl, že v Hřensku již tři roky podniká, před tím zde 8 let pracoval. Svědek v Hřensku provozuje dvě hospody, kde přespává, tato situace trvá již dva roky a bude tomu tak i nadále.

Soud všem výše uvedeným výpovědím uvěřil, neshledal v nich žádné pochybnosti a dovodil z nich, že výše uvedené osoby v době přihlášení se k trvalému pobytu v obci Hřensko v obci skutečně žily a měly úmysl zde žít i nadále. Proto tyto osoby splňují podmínky stanovené výše uvedeným nálezem Ústavního soudu pro to, aby mohly realizovat své aktivní volební právo při volbách do obecního zastupitelstva.

U dalších 32 vyslechnutých osob soud však dospěl k opačnému závěru, tj. že jejich přihlášení se k trvalému pobytu v obci Hřensko před volbami do zastupitelstva obce bylo pouze účelové, s cílem ovlivnit výsledky voleb, a to nikoliv ve prospěch jedné volební strany, ale svědeckými výpověďmi vzal soud za prokázané, že se takovým způsobem snažili jednotliví svědci, ať už pod jakoukoli záminkou či pohnutkou, ovlivnit volební výsledek ve prospěch volební strany č. 2 – Občanská demokratická strana, č. 3 – Soutěsky – věc veřejná, věc neprodejná či č. 4 – Strana za trvalou prosperitu naší obce a soutěsek, či jednotlivých kandidátů za tyto volební strany.

Jedná se o svědky E. B., M. B., B. K., J. K., A. B., T. S., D. P., E. Š., T. K., J. Č., R. S., N. N., L. R., M. K., M. H., E. Z., P. K., J. K., A. S., P. T., P. T., L. B., L. M., R. S., M. U., D. P., F. D., J. Č., V. M., J. B., J. G. a J. Z.

Zvláštní skupinu dvou osob tvoří J. P. a O. V. Tyto osoby jsou v příbuzenském vztahu k panu L. P., který je vlastníkem nemovitosti č.p. 81 v k.ú. Mezná. J. P. je jeho manželkou a O. V. jeho švagrovou. Jak L. P. uvedl ve své svědecké výpovědi, obě ženy mají v obci Hřensko majetek, který v době konání voleb rekonstruovaly, aniž by zde současně někdy před tím fakticky žily.

Nález Ústavního soudu ze dne 4. 5. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 59/10 odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 13. 9. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 9/94, ve kterém ústavní soud k pojmu trvalého pobytu uvedl, že trvalým pobytem je třeba rozumět pobyt v místě stálého bydliště člověka, tj. zpravidla v místě, kde má rodinu, rodiče, byt nebo zaměstnání a v němž se také zdržuje s úmyslem zdržovat se zde trvale.

Všichni výše uvedení svědci ve svých výpovědích na výslovný dotaz soudu uvedli, že v době přihlášení se v obci Hřensko k trvalému pobytu ani před tím v této obci fakticky nežili. Tento fakt vzal soud v posuzování těchto svědků, zda se k trvalému pobytu v obci přihlásili

účelově či nikoli za stěžejní, neboť jednou z podmínek vyslovenou ve výše uvedeném nálezu Ústavního soudu je právě to, že osoby musí v obci skutečně žít a musejí mít v úmyslu obci žít i nadále. Nestačí pouze zdržování se v obci za účelem rekreace, návštěv příbuzných, kamarádů, obce jako takové pro její přírodní krásy apod.) Tyto podmínky ani jedna z výše uvedených 34 osob nesplňuje, a proto soud jejich přihlášení se k obci před volbami v období od 15. 9. 2010 do 13. 10. 2010 vyhodnotil jako účelové, když takové osoby neměly právo své aktivní volební právo ve volbách do zastupitelstva obce vůbec realizovat. Jako neoprávněné voliče musel soud vyhodnotit i J. P. a O. V., které přestože v Obci Hřensko mají majetek a jejich záměrem je se do obce přihlásit k trvalému pobytu, aby o svůj majetek mohly pečovat a řádně ho spravovat a v obci trvale žít, nelze ve světle výše uvedeného nálezu Ústavního soudu považovat za voliče do zastupitelstva Obce Hřensko, když obě tyto osoby jednoznačně na otázku soudu uvedly, že v době voleb fakticky v Obci Hřensko nežily.

K Josefu Zavřelovi, který do této skupiny patří, a který byl zároveň kandidátem za volební stranu č. 2 – ODS do zastupitelstva obce, soud poznamenává, že jestliže tato osoba nesplňuje podmínky pro realizaci svého aktivního volebního práva do zastupitelstva obce Hřensko právě z důvodu, že její přihlášení se k trvalému pobytu do obce Hřensko soud vyhodnotil jako účelové, když sám Josef Zavřel ve své svědecké výpovědi uvedl, že v obci nikdy fakticky nebydlel, pouze tam od začátku roku 2010 občas, cca 1x za měsíčně, dojížděl z důvodu své politické aktivity, potom tato osoba nemůže realizovat ani své pasivní volební právo, tj. být volena, když její trvalý pobyt byl soudem ve světle nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 59/10 ze dne 4. 5. 2011 vyhodnocen jako účelový.

S ohledem na závěry o existenci zcela účelového jednání, jehož cílem byl vznik aktivního volebního práva, tedy jednání obcházející volební zákon, se soud dále zabýval otázkou, zda k tomuto jednání došlo v takové míře, že je tu dána jistota nebo alespoň vysoká pravděpodobnost ovlivnění výsledků voleb tak, že pokud by k tomu nedošlo, nebylo by Zastupitelstvo Obce Hřensko zvoleno ve složení, jaké je uvedeno v oficiálních výsledcích voleb z 15. a 16. 10. 2010.

V řízení bylo prokázáno, že nekalá praktika účelového přihlašování se týkala 32 voličů, které se soudu podařilo vyslechnout, přičemž není vyloučeno, že u dalších voličů, které soud sice předvolal ke svědecké výpovědi, ale kteří se k ní z jakýchkoli důvodů nedostavili, se mohlo u některých z nich jednat o totéž jednání. Vedle toho byl soud nucen do skupiny neoprávněných voličů zahrnout ještě 2 voliče, a to J. P. a O. V., jak soud již poznamenal shora. Jak vyplývá ze Zápisu o výsledku voleb do zastupitelstva obce, celkový počet odevzdaných úředních obálek, který se shoduje s celkovým počtem voličů, kterým byly vydány úřední obálky, činil 189. Po odečtení 34 voličů, které tedy soud vyhodnotil jako neoprávněné voliče v důsledku jejich přihlášení se k trvalému pobytu v Obci Hřensko před volbami ve světle nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 59/10, by činil počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky 155. Těchto 34 neoprávněných voličů disponovalo celkem 238 hlasy, což z celkového počtu voličů, kteří se aktivně voleb v obci zúčastnili, a jichž bylo 189, činí 17,98%.

Jak soud již výše konstatoval, takových neoprávněných voličů mohlo být i víc, ale k soudu se všichni předvolaní svědci nedostavili. Jednalo se o M. B., J. D. ml., P. D., J. H., J. H., M. H., V. J., J. K., M. K., A. K., T. N., V. S. a L. Š. Všechny tyto osoby se přihlásily

k trvalému pobytu do obce Hřensko v období od 15. 9. 2010 do 13. 10. 2011 a realizovaly své aktivní volební právo. Všem těmto osobám bylo předvolání doručeno podle § 50 odst. 1 či § 50 odst. 2 o.s.ř. na adresu jejich platného trvalého pobytu dle výpisu z CEO či na adresy, které se soudu z úřední činnosti podařilo zjistit. Předvolání svědci (s výjimkou M. K., která se omluvila a požádala o výslech dožádaným soudem) se k jednání přitom bez omluvy nedostavili. V případě M. K. dožádaný soud výslech z časových důvodů neprovedl. Na tomto místě soud poznamenává, že právní zástupci jak navrhovatele, tak dalšího účastníka řízení shodně uvedli, že na provedení těchto svědeckých výpovědí netrvali, a rovněž tak soud neshledal nutnost jejich provedení s ohledem na dosavadní stav dokazování, jak soud uvede níže.

Dále se soudu nepodařilo provést výslech svědka S. M., vlastníka nemovitostí č.p. 123 a 135, kam se přihlásilo před volbami celkem 11 osob. Vzhledem k tomu, že se jedná pouze o vlastníka nemovitostí, nikoliv voliče, soud ve světle nálezu Ústavního soudu vyhodnotil, že nevyslechnutí tohoto svědka není překážkou pro vydání usnesení ve věci. Proto soud ve smyslu ustanovení § 52 odst. 1 s.ř.s. rozhodl o tom, že výslech tohoto svědka neprovede, ačkoli právní zástupce dalšího účastníka řízení na jeho provedení trval.

Ve výše uvedených skutečnostech soud nevidí překážku pro to, aby ve věci nemohl rozhodnout, neboť disponuje mnoha skutečnostmi a důkazy výše uvedenými, které hodnotil samostatně a ve vzájemné souvislosti a které mu dávají podklad vydat předmětné usnesení.

V předmětné věci soud totiž vzal za prokázané, že dotyčných voleb se účastnilo minimálně 17,98% neoprávněných voličů, což je takové množství, které zcela bezpečně mohlo ovlivnit celkový výsledek voleb oproti výsledku, pokud by volili pouze voliči, kteří mají ve volbách do zastupitelstva obce skutečné aktivní volební právo, tj. v obci trvale žijí a hodlají v ní žít i nadále.

Pokud se týká výpovědi J. B., který uvedl, že některým tzv. účelovým voličům nabízel finanční odměnu za to, že se v Hřensku přihlásí k trvalému pobytu a půjdou volit určitou volební stranu, soud k této výpovědi poznamenává, že vzal za prokázané na základě provedených výslechů svědků, že k vyplacení slíbených odměn nedošlo, neboť příslib finanční odměny byl ještě před volbami J. B. odvolán s tím, ať si voliči volí dle svého uvážení. Navíc J. B., jeho dcera N. B. ani bývalá manželka M. B., kteří se v obci Hřensko před volbami k trvalému pobytu přihlásili, nakonec své aktivní volební právo vůbec nerealizovali, takže soud ani nehodnotil, zda se v jejich případech jedná či nejedná o tzv. účelové voliče.

Dále soud uvádí, že s odkazem na ustanovení § 52 odst. 1 s.ř.s. neprovedl dokazování výslechem svědka J. K., usnesením Policie ČR ze dne 4. 5. 2011, č.j. KRPÚ-27654-29/TČ-2010-040271 a protokolem o výpovědi J. B., která byla učiněna před orgány činnými v trestním řízení na základě podaného trestního oznámení J. B. dne 15. 10. 2010, jenž se nachází v příslušném trestním spisu u Policie ČR, když toto další dokazování vyhodnotil soud jako nadbytečné s ohledem na dosud provedené dokazování.

Soud tedy uzavírá, že výše uvedené jednání 34 neoprávněných voličů mělo reálný vliv na to, jakého volebního výsledku dosáhly jednotlivé volební strany, a zjištěná skutečnost

znamená porušení ústavních principů demokratických voleb. Předmětný návrh na neplatnost voleb tedy soud byl nucen ve světle nálezu Ústavního soudu ze dne 4. 5. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 59/10 vyhodnotit jako důvodný, neboť byly splněny všechny tři předpoklady pro tento závěr, a to a) byla shledána protizákonnost spočívající v porušení volebního zákona, b) byla dána příčinná souvislost mezi touto protizákonností a volebním výsledkem a c) byla dána i zásadní intenzita této protizákonnosti, jelikož je možno důvodně předpokládat odlišné výsledky voleb, pokud by ke zjištěnému protizákonnému jednání nedošlo.

Vzhledem k tomu, že v dané věci byly narušeny úkony předcházející samotnému hlasování voličů (seznamy voličů jsou zavírány dva dny přede dnem voleb – srovnej § 28 odst. 4 volebního zákona), vyslovil soud neplatnost voleb jako celku, nikoliv jen neplatnost hlasování.

Soud plně chápe praktické obtíže, které pro obec vyplývají z opakování volebního procesu, a spolu Ústavním soudem důrazně apeluje na zákonodárce, aby změnou zákona lépe upravili podmínky aktivního volebního práva a zabránili tak zneužívání dosud benevolentně nastaveného kritéria trvalého pobytu.

V souladu s ustanovením § 93 odst. 4 s.ř.s. soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 104 odst. 1 s.ř.s.)

Usnesení nabývá právní moci dnem jeho vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s.ř.s.).

V Ústí nad Labem dne 3. října 2011

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová